

سوالات تاریخ (۳) تاریخ ایران و جهان معاصر

دوازدهم انسانی

دروس ۷ تا ۱۲

نام و نام خانوادگی:

دیبرستان:

سال تحصیلی ۹۷-۹۸

چاپ و تکثیر نیز امکان پذیر است. اینستگاه پارک بجنگل. خدمات معلم. تلفن ۰۶۵۴۲۵۹۰۶

درس هفتم

۱. دولت انگلستان پس از جنگ جهانی اول برای دستیابی به اهداف خود، در صدد انجام چه کاری در ایران برآمد؟ در صدد تغییر حکومت ایران برآمد.
۲. دولت انگلستان به منظور تغییر حکومت در ایران چه اقدامی انجام داد؟ به این منظور، برنامه‌ی کودتا طرح ریزی و اجرای آن به سفارت انگلیس و نیروهای انگلیسی مستقر در ایران واگذار شد.
۳. آیرون ساید، فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، برای انجام کودتا چه اقداماتی انجام داد؟ به جست و جو در میان نیروهای قزاق پرداخت و به کمک سید ضیاء الدین طباطبائی که از سیاستمداران وابسته به انگلستان بود، یکی از فرماندهان نظامی به نام رضاخان را برای این منظور، مناسب تشخیص داد. آیرون ساید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سید ضیاء الدین درباره‌ی او جمع آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.
۴. مهره‌های سیاسی و نظامی کودتای ۱۲۹۹ را نام ببرید؟ سید ضیاء الدین طباطبائی مهره سیاسی و رضاخان مهره نظامی.
۵. آیرون ساید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، در ملاقات با احمدشاه چه چیزی را به وی القا کرد؟ به احمد شاه چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است.
۶. کودتای ۱۲۹۹ چگونه صورت گرفت؟ با آماده شدن شرایط، قواهای قزاق در بامداد روز سوم اسفند ۱۲۹۹ وارد تهران شدند و بی آنکه با مقاومت جدی رویه رو شوند، نقاط حساس پایتخت را تسخیر کردند.
۷. در پی کودتای ۱۲۹۹ احمدشاه چه دستوراتی صادر کرد؟ در پی این حادثه، شاه تحت فشار انگلیسی‌ها به ناچار سید ضیاء الدین طباطبائی را به نخست وزیری منصوب کرد. رضاخان نیز که مهره‌ی نظامی کودتا بود به عنوان فرمانده ارتش، لقب «سردار سپه» گرفت.
۸. رضاخان در سمت وزارت جنگ از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ اش. چگونه موقعیت خود را ثبت کرد؟ با دسیسه چینی و حمایت انگلستان.
۹. چرا رضاخان پس از رسیدن به نخست وزیری ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام «جمهوری» در کشور برقرار شود؟ برای رسیدن به اهدافش.
۱۰. رضاخان پس از رسیدن به نخست وزیری، برای رسیدن به اهدافش چه پیشنهادی کرد؟ ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام «جمهوری» در کشور برقرار شود.
۱۱. چه کسی و چرا با پیشنهاد نظام جمهوری رضاخانی به مخالفت برخاست؟ کسانی نظیر آیت الله مدرس، با شناختی که از رضاخان داشتند، این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می دانستند و با آن به مخالفت پرداختند. به طوری که رضاخان، سرانجام حرف خود را پس گرفت.
۱۲. رضاشاه برای حذف احمدشاه از صحنه‌ی سیاسی ایران چه کرد؟ رضاخان در غیاب شاه که در اروپا به سر می برد، روز به روز موقعیت خود را بیشتر تحکیم می کرد و در عین حال، می کوشید تا با تبلیغاتی گسترشده علیه احمدشاه، او را نسبت به سرنوشت مملکت بی اعتنا نشان دهد.
۱۳. انگلیسی‌ها وقتی از تصمیم احمد شاه برای عزیمت به ایران مطلع شدند، چه اقدامی انجام دادند؟ نزد او رفتند و ضمن مبالغه گویی در اوضاع آشفته‌ی ایران، صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم پوشید تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد.
۱۴. چه عواملی در غیاب احمدشاه باعث محبوبیت و گرایش بیشتر مردم به رضاخان شد؟ پس از سرکوبی شورش خزل و بعضی شورش‌های پراکنده‌ی دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت؛ در همین حال، در اثر تبلیغات طرفداران رضاخان، بدینی مردم نسبت به احمد شاه و گرایش به رضاخان نیز بیشتر شد.
۱۵. در ماده واحده سال ۱۳۰۴ اش که تقدیم مجلس شد در آن چه مواردی خواسته شد؟ در این ماده واحده که به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد، در آن، خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود. در این ماده واحده، پیش‌بینی شده بود که پس از خلع قاجاریه، مجلس مؤسسان برای تغییر چند ماده از قانون اساسی تشکیل خواهد شد و تکلیف قطعی سلطنت را تعیین خواهد کرد.
۱۶. کدام یک از نمایندگان مجلس به طرح خلع قاجاریه رأی مثبت ندادند؟ چهار تن از نمایندگان مجلس از جمله آیت الله مدرس و دکتر مصدق.

۱۷. مجلس مؤسسان تکلیف قطعی سلطنت قاجار را چگونه مشخص کرد؟ در آذر سال ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان با نطق رضاخان افتتاح شد و پس از شش روز بحث و گفت و گو، رضاخان را به پادشاهی ایران انتخاب و سلطنت را در خانواده‌ی او موروثی اعلام کرد.
۱۸. آغاز سلطنت پهلوی که با آن، دوره‌ی نوینی از غارت کشور ما به دست بیگانگان آغاز می‌شود به چه نامی شهرت دارد؟ به «استعمار نو» شهرت دارد.
۱۹. رضا شاه پس از رسیدن به سلطنت، در زمینه‌های داخلی و خارجی به چه اقداماتی دست زد؟ بازگشت به حکومت استبدادی ۲-ایجاد ارتش منظم ۳- احداث خط آهن سراسری ۴-اسکان عشاير ۵- یک شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب.
۲۰. از جمله اقدامات رضا شاه پس از رسیدن به سلطنت، «بازگشت به حکومت استبدادی» بود آن را توضیح دهید؟ وی از همان ابتدای کار، به حذف شخصیت‌های آزادی خواه، مستقل و مخالف با نفوذ بیگانگان اقدام کرد و شیوه حکومت استبدادی و رأی فردی را پیش گرفت. او به مجلس قانون‌گذاری و قانون اهمیت نمی‌داد و تصمیمات فردی خود را به اجرا درمی‌آورد.
۲۱. چرا به وجود آوردن ارتش منظم در ایران در زمان رضاشاه از جمله برنامه‌های اساسی انگلیسی‌ها بود؟ زیرا؛ ۱- تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می‌ساخت ۲- قیام‌های مردمی را سرکوب می‌کرد ۳- موقع ضروری، به عنوان تأمین کننده‌ی اهداف نظامی انگلستان مورد استفاده قرار می‌گرفت.
۲۲. رضاشاه در راستای ایجاد ارتش منظم دست به چه اقداماتی زد؟ رضا شاه نیروهای سه گانه‌ی ارتش را با هدایت انگلیسی‌ها به وجود آورد. به نو کردن ارتش پرداخت و در سال ۱۳۰۴ ش، قانون نظام وظیفه‌ی عمومی را به تصویب رساند.
۲۳. احداث خط آهن سراسری توسط رضاشاه کدام بنادر را به هم متصل می‌کرد؟ بندر ترکمن را به بندر شاهپور متصل می‌کرد.
۲۴. هدف رضاشاه از احداث راه آهن سراسری چه بود؟ هدف آن ایجاد راهی سراسری برای انتقال سریع نیروهای انگلیسی از جنوب به شمال بود.
۲۵. در دوره رضا شاه، انگلیسی‌ها با استفاده از راه آهن سراسری ایران، به کدام اهداف خود دست می‌یافتنند؟ در صورت پیشروی روس‌ها، انگلیسی‌ها با استفاده از این راه می‌توانستند نیروهای خود را به سرعت به شمال بفرستند و مانع نفوذ آنها به هندوستان شوند.
۲۶. اسکان اجباری عشاير توسط رضاشاه با چه هدفی صورت گرفت و چه پیامدهایی داشت؟ هدف آن، مهار کردن نیروی رزمی عشاير بود. این اقدام، از رونق دامداری کشور کاست و باعث شد که کشور ما از نظر دامی به بیگانه نیازمند شود.
۲۷. رضا شاه پهلوی با چه نامی به یک شکل کردن لباس و کشف حجاب اقدام کرد؟ با نام تمدن و تجدد و مبارزه با کهنه پرستی.
۲۸. کدام اقدام رضا شاه به نام تمدن و تجدد و مبارزه با کهنه پرستی بود و واکنش مردم مسلمان ایران در برابر آن چه بود؟ یک شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب. مردم مسلمان ایران در برابر این اقدامات دست به مقاومت زدند که از آن جمله باید از قیام مردم مسلمان مشهد در مسجد گوهرشاد نام برد که در جریان آن، عده‌ی زیادی کشته و مجروح شدند.
۲۹. به تصور رضاشاه مهم ترین راه پیشرفت و توسعه‌ی کشور چه بود؟ تقلید از غرب و اشاعه‌ی فرهنگ غربی بود.
۳۰. پس از کدام رویداد رضاشاه به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت؟ پس از مسافرت به ترکیه و آشنازی با آتاتورک، رئیس جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت.
۳۱. رضا شاه در دوران سلطنت، برای تضعیف روحانیت و اسلام، چه دستوراتی صادر کرد؟ ۱- دستور داد که روحانیون نیز لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند ۲- دفترخانه‌های شرعی تعطیل شدند ۳- دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد ۴- عزاداری سیدالشهدا قدغن شد و از انجام پذیرفتن بسیاری از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد.
۳۲. یکانه دشمن سرسخت و جدی رضاشاه در دوران نخست وزیری و پس از به سلطنت رسیدن او که بود؟ آیت الله مدرس.
۳۳. چرا رضاشاه در صدد برآمد آیت الله مدرس را تبعید کند و به قتل وی اقدام کند؟ وجود مدرس در تهران خطی جدی برای ادامه‌ی حکومت رضاشاه به حساب می‌آمد. از سوی دیگر، رضاشاه می‌دانست که نمی‌تواند مدرس را مانند دیگر مخالفان، بدون توجه به عکس العمل مردم به راحتی از بین ببرد.

۳۴. سرانجام آیت الله مدرس چه شد؟ در مهرماه ۱۳۰۷ مأموران شهربانی به منزل این روحانی والامقام هجوم برداشت و او را به خوف تبعید کردند. مدرس سال‌ها در خوف زندانی بود. سرانجام پس از فراهم شدن زمینه، وی را از خوف به کاشمر برداشت و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

۳۵. چرا همزمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند کشور آلمان را تقویت کنند؟ تا کمی از مشکلات اقتصادی کشور یاد شده بکاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند.

۳۶. توضیح دهید چرا رضا شاه سیاست گرایش به آلمان را پیش گرفت؟ از نظر انگلیسی‌ها، بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاستمداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه‌ی خویش دستور دهند تا امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم سازند؛ به همین دلیل، رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود.